

stødes, når det tidligere ægteskab er ophørt, inden sag er anlagt.

Sag til omstødelse skal anlægges af det offentlige, men kan også anlægges af en af ægtefællerne eller i tilfælde af tvegifte tillige af ægtefællen i det tidligere ægteskab.

Omstødelssag kan anlægges af det offentlige, når et ægteskab er indgået i strid med reglerne i §§ 10 eller 13, og det ikke skønnes forsvarligt at lade det blive bestående.

§ 43.

En ægtefælle, som ved ægteskabets indgåelse var sindssyg eller i højere grad åndssvag uden at have fået tilladelse til ægteskabet efter § 10, kan påstå sit ægteskab omstødt ved dom. Er der hengået 6 måneder, efter at sindssygdommen er blevet helbredet, kan sag ikke anlægges.

Såfremt nogen, der er sindssyg, åndssvag, psykopat i højere grad, kronisk alkoholist eller epileptiker med jævnlige anfald eller med udtalte psykiske forandringer, har indgået ægteskab uden at have fået tilladelse dertil efter § 10, kan den anden ægtefælle, hvis han ved ægteskabets indgåelse ikke havde kundskab om lidelsen, påstå ægteskabet omstødt, medmindre der er forløbet 6 måneder, efter at han har fået sådan kundskab, eller lidelsen senere er helbredet. Sagen må i hvert fald anlægges senest 3 år efter ægteskabets indgåelse.

§ 44.

Et ægteskab bliver endvidere at omstøde efter påstand af den ene ægtefælle:

1. når han ved ægteskabets indgåelse befandt sig i forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand, som udelukker evnen til at handle fornuftsmæssigt;
2. når han af en fejltagelse har ladet sig vie til en anden end sin forlovede eller uden at ville indgå ægteskab;
3. når uden hans vidende den anden ægtefælle ved ægteskabets indgåelse led af kønssygdom, som endnu frembød smittefare, epilepsi af den i § 10 nævnte karakter eller spedalskhed eller af en uheldelig legemlig mangel, der gør uskikket til ægteskab;
4. når han er blevet forledet til at indgå ægteskabet derved, at han af den anden ægtefælle gennem falske oplysninger eller svigagtig fortællelse af sandheden er vild-

ledet om, hvem den anden er, eller angående sådanne omstændigheder ved hans tidligere liv, som med fuld føje måtte have afholdt sagsøgeren fra at indgå ægteskabet, og som endnu må tillægges en sådan betydning for forholdet mellem ægtefællerne, at ægteskabet ikke billigtvis kan fordres opretholdt;

5. når han er blevet tvunget til at indgå ægteskabet.

Sag om ægteskabs omstødelse kan ikke anlægges, når der er forløbet 6 måneder, efter at den under nr. 1 omtalte sindstilstand er ophørt, eller efter at den påtaleberettigede ægtefælle i de under nr. 2—4 nævnte tilfælde er blevet bekendt med omstødelssaggrunden, eller efter at den under nr. 5 nævnte tvang er ophørt. Sag må i hvert fald være anlagt senest 3 år efter ægteskabets indgåelse. Sag om omstødelse kan ikke heller anlægges a) på grund af kønssygdom, når ægtefællen ikke er blevet smittet, og sygdommen ikke mere frembyder smittefare, eller b) på grund af anden sygdom, når den er helbredet.

§ 45.

Med hensyn til retsvirkningerne af ægteskabs omstødelse finder reglerne om skilsmisse tilsvarende anvendelse, medmindre andet nedenfor er bestemt.

§ 46.

Ved skifte i anledning af ægteskabs omstødelse udtager hver ægtefælle forlods så meget af boet, som svarer til, hvad han har indbragt ved ægteskabets indgåelse eller gennem senere erhvervelse ved arv eller gave. Om fornødent kan der ske en forholds- mæssig afkortning. Det, som den ene ægtefælle har skænket den anden, kan fordres tilbage.

§ 47.

Omstødes et ægteskab ifølge § 42, og var den ene ægtefælle ved ægteskabets indgåelse i god tro, den anden derimod ikke, har den førstnævnte krav på en godtgørelse, der fastsættes efter billighed under hensyn til begges økonomiske kår og de øvrige omstændigheder.

Samme ret tilkommer en ægtefælle, som opnår sit ægteskabs omstødelse ifølge § 43, stk. 1, eller § 44, hvis den omstændighed, hvorpå omstødelsen grundes, var den anden ægtefælle bekendt.